

## **Kako je Komunistička Partija Kine uništila tradicionalnu kulturu**

### **Predgovor**

Kultura je duša nacije. Taj duhovni faktor je za čovečanstvo važan kao fizički faktori, kao što su rasa i zemlja.

Kulturni razvoj određuje istoriju civilizacije naroda. Potpuno uništenje kulture naroda dovodi do nestanka naroda. Smatra se da su prastari narodi koji su stvorili veličanstvene civilizacije nestali kad su nestale njihove kulture, iako su ljudi njihovih naroda možda preživeli. Kina je jedina zemlja na svetu čija je prastara civilizacija neprekidno bila prenošena 5.000 godina. Uništenje njene tradicionalne kulture je neoprostiv zločin.

Kineska kultura, za koju se veruje da Bogom dana, počinje sa mitovima poput Panguovog stvaranje neba i zemlje [1], Nuvinog stvaranje čovečanstva [2], Shenongove identifikacije sto lekovitih biljaka [3] i Cangjieovog izuma kineskog pisma [4]. "Čovek sledi Zemlju, Zemlja sledi nebo, nebo sledi Tao, a Tao sledi što je prirodno." [5] Taoistička mudrost jedinstva neba i čovečanstva je tekla žilama kineske kulture. "Veliko učenje promoviše odgajanje vrline." [6] Konfučije je otvorio školu da podučava učenike pre više od 2.000 godina i predao je društvu Konfučijske ideale predstavljene sa pet glavnih vrlina - dobrota, pravednost, nepatvorenost, mudrost i odanost. U prvom veku, Šakjamunijev Budizam putovao je istočno do Kine s naglaskom na milosrđe i spas svih bića. Kineska kultura je postala šira i dublja. Nakon toga, Konfučijanizam, Budizam i Taoizam su postala su komplementarna verovanja u kineskom društvu, što dovodi Tang dinastiju (618-907 n.e.) do vrha njene slave i napretka, kao što je poznato svima pod nebom.

Iako je kineski narod doživljavao invaziju i napad mnogo puta u istoriji, kineska kultura je pokazala veliku izdržljivost i otpornost, a njena bit je neprekidno bila predavana s generacije na generaciju. Jedinstvo neba i čovečanstva predstavlja kosmologiju naših predaka. Zdrav razum kaže da će dobrota biti nagrađena, a zloba kažnjena. Osnovna je vrlina ne činiti drugima ono što ne želiš da se čini tebi. Odanost, poštovanje prema roditeljima, dostojanstvo i



Poster iz kampanje "Kritikovanje Lin Biao i Konfučija" (AFP/Getty Images)

pravda su postavili društvene standarde, a Konfučijevih pet glavnih vrlina - dobrota, pravednost, nepatvorenost, mudrost i odanost - postavili su temelj za moralnost društva i osobe. S tim principima, kineska kultura je jasno izražavala iskrenost, ljubaznost, harmoniju i toleranciju. Nadgrobne ploče običnih Kineza pokazuju poštovanje prema "nebu, zemlji, vladaru, roditeljima i učitelju." To je kulturni iskaz duboko-ukorenjene kineske tradicije, koja uključuje obožavanje boga (nebo i zemlja), odanost državi (monarh), porodične vrednosti (roditelji) i poštovanje učitelja. Tradicionalna kineska kultura je težila harmoniji između čoveka i univerzuma, i naglašavala je etičnost osobe i moralnost. Bila je bazirana na verama kultivacionih metoda Konfučijanizma, Budizma i Taoizma i podarila je kineskom narodu toleranciju, društveni napredak, zaštite ljudskog morala i pravednu veru.

Za razliku od zakona koji nalaže tvrda pravila, kultura funkcioniše kao mekana kontrola. Zakon sprovodi kaznu nakon što je zločin učinjen, dok kultura gajenjem morala sprečava da se zločini uopšte događaju. Moral društva je često otelotvoren u kulturi.

U kineskoj istoriji, tradicionalna kultura je dosegla svoj vrhunac za vreme procvata dinastije Tang, upravo u vreme kad je Kina bila najmoćnija. Nauka je takođe bila napredna i uživala visok ugled kod svih naroda. Evropski, srednjoistočni i japanski naučnici su dolazili da uče u Chang'an, prestoniku dinastije Tang. Države koje su se graničile s Kinom, smatrале су Kinu nadmoćnom zemljom. "Desetine hiljada zemalja dolazile su da odaju počast Kini, iako bi njihovi govorovi možda morali biti prevedeni više puta i njihovi običaji razjašnjeni." [7]

Nakon Dinastije Qin (221.-207. NE), Kinu su često okupirale manjine. To se dogodilo za vreme Dinastija Sui (581.-618. NE), Tang (618.-907. NE), Yuan (1271.-1361. NE) i Qing (1644.-1911. NE) i u neka druga vremena kad su etničke manjine osnovale svoje vlastite režime. Ipak, skoro sve te etničke grupe su se prilagodile kineskom načinu života i kineskoj kulturi. To pokazuje veliku integrativnu snagu tradicionalne kineske kulture. Kao što je Konfučije rekao, "Ako ljudi iz daleka nisu obzirni, pridobij ih tako što će ih naučiti (našoj) kulturi i vrlinama." [8]

Otkako je došla na vlast 1949. godine, KPK je posvetila resurse nacije razaranju kineske tradicionalne kulture. Ta zla namera nije došla od njenog žara za industrijalizacijom, niti od jednostavne gluposti obožavanja Zapadne civilizacije. To je najpre došlo od sastavne ideološke suprotnosti KPK tradicionalnoj kineskoj kulturi. Tako je uništenje kineske kulture od strane KPK bilo planirano, dobro organizovano i sistematsko, podržano državnom upotrebljom nasilja. Od svog osnivanja 1921. godine, KPK nikad nije prestala da "revolucioniše" kinesku kulturu u pokušaju da sasvim uništi njen duh.

Ono što još više zaslužuje prezir od uništenja tradicionalne kulture od strane KPK je njena namerna zloupotreba tradicionalne kulture i njeno potajno prilagođavanje potrebama Partije. KPK ističe loše delove istorije Kine, stvari koje su se događale kad bi se ljudi udaljili od tradicionalnih vrednosti, kao što su borba za vlast unutar carske porodice, upotreba taktika i urote, i primena diktature i tiranije. Upotrebila je te istorijske primere da bi pomogla da se stvori

sopstveni set moralnih standarda KPK, načina razmišljanja i sistema rasprava. Radeći tako, KPK je stvorila lažan dojam da je "kultura Partije" zapravo nastavak tradicionalne kineske kulture. KPK je čak iskoristila mržnju nekih ljudi prema "kulturni Partije" da inicira dodatno odbacivanje izvorne kineske tradicije.

Uništenje tradicionalne kulture od strane KPK je donelo pogubne posledice Kini. Ne samo da su ljudi izgubili svoje moralne stege, oni su takođe bili prinudno indoktrinirani zlim teorijama KPK.

## **1. Zašto je KPK želela da sabotira tradicionalnu kulturu?**

### **Duga tradicija kineske kulture - bazirana na veri i uzgajanju vrlina**

Izvorna kultura kineskog naroda je počela pre oko 5.000 godina s mitskim imperatorom Huangom, koji se smatra najranijim pretkom kineske civilizacije. U stvari, imperatoru Huangu se takođe pripisuje da je osnovao Taoizam - koji se takođe nazivao Huang Lao (Lao Ce) škola razmišljanja. Dubok uticaj Taoizma na Konfučijanizam se može videti u Konfučijevim izrekama, kao što su: "Teži prema Taou, ravnaj se prema vrlinama, vladaj se milosrdno, i uroni u umetnost" i "Ko ujutru čuje Tao ujutro, bez žaljenja može da umre uveče." [9] *Knjiga Promena (Ji Ding)*, zapis o Nebu i Zemlji, jinu i jangu, kosmičkim promenama, usponu i padu društva i principima ljudskog života, smatrana je među Konfučijanistima "Prvim među svim kineskim klasičnim delima". Proročanska snaga knjige daleko nadmašuje ono što moderna nauka može da zamisli. Osim Taoizma i Konfučijanizma, Budizam, a naročito Zen Budizam, imao je suptilan, ali dubok uticaj na kineske intelektualce.

Konfučijanizam je deo tradicionalne kineske kulture koji je bio usredsređen na "ulaženje u zemaljski svijet." Naglašavao je porodičnu etiku, u kojoj je poštovanje roditelja igralo krajnje važnu ulogu, podučavajući da "sva dobrota počinje od poštovanja roditelja." Konfučije je propagirao "dobrota, pravednost, nepatvorenost, mudrost i odanost," ali je takođe rekao: "Nisu li poštovanje roditelja i bratska ljubav koreni dobrote?"

Etike koja se zasniva na porodici može se prirodno proširiti na društveni moral. Poštovanje roditelja može biti prošireno na odanost podčinjenih monarhu. Govori se: "Retko će osoba koja poštaje roditelje i bratski voli biti sklona da uvredi one iznad sebe." [10] Bratska ljubav je veza među braćom i može biti dalje proširena na ispravnost i pravdu među prijateljima. Konfučije podučava da u porodici, otac treba biti blagonaklon, sin pun poštovanja, stariji brat prijatan, a mlađi brat učitiv. Odavde se očeva blagonaklonost može dalje proširiti na blagonaklonost monarha prema svojim podanicima. Dok god se može održati tradicija u porodici, društveni moral se može prirodno održati. "Kultiviši se, reguliši svoju porodicu, pravdno vladaj svojom i učini da celo kraljevstvo bude mirno i srećno." [11]

Budizam i Taoizam su delovi kineske kulture koji su koncentrisani na "napuštanje zemaljskog sveta." Može se pronaći da uticaj Budizma i Taoizma

prodire u sve aspekte života običnih ljudi. Prakse koje su duboko ukorenjene u Taoizam sadrže kinesku medicinu, čigong, geomantiju (Feng šui i gatanje. Te prakse, kao i budističko shvatanje nebeskog kraljevstva i pakla, karmička nagrada za dobro i kazna za loše su zajedno s Konfučijanskim etikom stvorili jezgro tradicionalne kineske kulture.

Verovanja Konfučijanizma, Budizma i Taoizma su ponudila kineskom narodu veoma stabilan sistem morala, koji je nepromjenjiv "dok god je neba." [12] Takav etički sistem je ponudio temelj za održivost, mir i harmoniju u društvu.

Moralnost pripada duhovnom svetu; stoga je često konceptualna. Kultura izražava takav jedan apstraktan moralni sistem jezikom koji se može naširoko razumeti.

Uzmimo "Četiri kineska Klasika", četiri najpoznatija romana kineske kulture, kao primer. *Putovanje na Zapad* [13] je mitska priča. *San crvenih dvoraca* [14] počinje dijalogom između duha u kamenu i Božanstva Beskrajnog Svemira i Taoa Beskonačnog Vremena na Litici beskraja na Velikoj pustoj planini - taj dijalog daje ključ za ljudsku dramu koja se odvija u romanu. *Odmetnici močvare* [15] počinje pričom kako je predsednik vlade Hong, zadužen za vojne poslove, slučajno oslobođio 108 demona. Ova legenda objašnjava poreklo "108 borbenih odmetnika junaštva". *Tri Carstva* [16] počinje sa nebeskim upozorenjem na katastrofu i završava se s neizbežnim zaključkom Božje volje: "Zemaljske stvari jure u kao beskonačnom toku; proviđenje, beskrajnog dometa, svemu presuđuje." Druge poznate priče, kao *Roman Istočnog Zhoua* [17] i *Potpuna priča o Yue Fei* [18], počinju sa sličnim legendama.

Upotreba mitova od strane tih romanopisaca nije slučajnost, već odraz osnovne filozofije kineskih intelektualaca prema prirodi i čovečanstvu. Ti su romani imali duboki uticaj na kineski um. Kada govorimo o "pravednosti", ljudi misle na Guan Yua (160.-219. NE) iz *Tri Kraljevstva* prije nego na sam pojam - kako je njegova pravednost prema prijateljima premašila oblake i dostigla nebesa; kako je svojom nepokornom odanošću ka svom prepostavljenom i pobratimu Liu Beiu stekao poštovanje čak i od strane svojih neprijatelja; kako je njegova hrabrost u bici prevladala i najgoru situaciju, njegov poslednji poraz u bici blizu grada Mai; i napisetku njegov razgovor, kao božanstva, sa svojim sinom. Kada govorimo o "odanosti", kineski narod obično misli na Yue Feija (1103.-1141. NE), generala Song Dinastije koji je služio svojoj državi s neograničenim integritetom i odanošću, i Zhuge Lianga (181.-234. NE), premijera države Shu za vreme razdoblja Tri Kraljevstva koji je "davao sve od sebe, dok mu srce nije prestalo kucati."

Hvalospev tradicionalne kineske kulture odanosti i pravednosti je u potpunosti elaborirana u slikovitim pričama ovih pisaca. Apstraktni moralni principi koje one iznose postaju konkretni i utelovljeni u kulturne izraze.

Taoizam ističe istinitost. Budizam ističe milost, a Konfučijanizam ceni odanost, toleranciju, dobrotu i pravednost. "Iako su im forme drugačije, cilj im je isti... svi oni svi podstiču ljudе da se vrati dobroti." [19] To su najdragocjeniji aspekti tradicionalne kineske kulture koji se zasnivaju na verovanjima Konfučijanizma, Budizma i Taoizma.

Tradicionalna kineska kultura je ispunjena pojmovima i principima kao nebesa, Tao, Bog, Buda, sADBina, predodređenost, milosrđe, pravednost, nepatvorenost, mudrost, čestitost, iskrenost, stid, odanost, poštovanje roditelja, dostojanstvenost itd. Mnogi Kinezi su možda nepismeni, ali su upoznati s tradicionalnim pozorištem i operom. Ti kulturni oblici su važan način da obični ljudi nauče tradicionalni moral. Zbog toga, uništenje tradicionalne kineske kulture od strane KPK je direktni napad na kineski moral i potkopava osnovu za mir i harmoniju u društvu.

## Zla Komunistička teorija oponira tradicionalnoj kulturi

"Filozofija" Komunističke partije sasvim protivreči izvornoj tradicionalnoj kineskoj kulturi. Tradicionalna kultura poštuje mandat nebesa, kao što je Konfučije jednom rekao: "Život i smrt su predodređeni, a bogatstvo i čin određuje nebo." [20] I Budizam i Taoizam su oblici teizma, i veruju u reinkarnacioni ciklus života i smrti i karmičku uzročnost dobra i zla. Nasuprot tome, Komunistička Partija, ne samo da veruje u ateizam, već divlja u preziranju Taoa i vređanju nebeskih principa. Konfučijanizam ceni porodicu, ali *Komunistički Manifest* izrazito objavljuje poništenje porodice. Tradicionalna kultura razlikuje Kineze od stranaca, ali *Komunistički Manifest* se zalaže za ukidanje nacija. Konfučijanska kultura promoviše blagonaklonost prema drugima, dok Komunistička Partija ohrabruje klasnu borbu. Konfučijanisti ohrabruju odanost vladaru i ljubav prema naciji. *Komunistički Manifest* propagira ukidanje nacija.

Da bi dobila i održala vlast u Kini, Komunistička Partija je prvo morala posejati svoje nemoralne misli na kineskoj zemlji. Mao Cetung je tvrdio: "Ako želimo svrgnuti vlast, prvo moramo napraviti propagandu i poraditi na području ideologije." [21] KPK je uvidela da je nasilna komunistička teorija, koja se održava oružjem, otpadak Zapadne misli i da se neće moći suprotstaviti dubokoj kineskoj istorijskoj kulturi staroj 5.000 godina. KPK je sasvim uništila tradicionalnu kinesku kulturu, da bi Marksizam i Lenjinizam mogli preuzeti kinesku političku scenu.

## Tradicionalna kultura je prepreka diktaturi KPK

Mao Cetung je jednom rekao da on ne sledi ni Tao ni nebesa. [22] Tradicionalna kineska kultura je bez sumnje bila ogromna prepreka prkošenju KPK Taou i borbi s nebesima.

Odanost u kineskoj tradicionalnoj kulturi ne znači slepu predanost. U očima naroda, car je "sin nebesa" - s nebesima iznad njega. Car ne može biti uvek u pravu. Zbog toga je bilo potrebno da posmatrači stalno ukazuju na careve greške. Sistem kineske hronike je imao istoričare koji su beležili sve careve reči i postupke. Sholastički službenici su mogli postati učitelji svojih mudrih kraljeva, a ponašanje cara se ocjenjivalo prema Konfučijanskim klasicima. Ako je car bio nemoralan - neprosvjetljen u Tao, narod bi se mogao pobuniti da ga svrgne, kao u slučaju kad je Chengtang napao Jiea, ili u slučaju uklanjanja Zhoua od strane kralja Wu. [23] Ti ustanci, prema tradicionalnoj kulturi, nisu se

smatrali kršenjem odanosti ili Taoa. Umjesto toga, na to se gledalo kao na sprovodenje Taoa u ime nebesa. Kad je Wen Tianxiang (1236.-1283. NE) [24], glasoviti vojni komandant Dinastije Song bio uhapšen, odbio je da se preda mongolskim osvajačima čak i kad ga car pokušao naterati da se preda. Zato što je, kao Konfučijanist, verovao da je "Narod od najveće važnosti; nacija je sledeća; zadnji je vladar." [25]

Diktatorska KPK nije nikako mogla prihvati takva tradicionalna verovanja. KPK je htela da kanonizuje svoje vlastite vođe i promoviše kult ličnosti, i tako ne bi dozvolila da takvi dugo održavani koncepti, kao što su nebesa, Tao ili Bog, odozgo vladaju. KPK je bila svesna da je to što je učinila smatrano najodvratnijim i najvećim zločinom protiv nebesa i Taoa mereno standardima tradicionalne kulture. Bili su svesni da sve dok postoji tradicionalna kultura, narod neće slaviti KPK kao "veliku, slavnu i ispravnu." Naučnici će nastaviti tradiciju "reskiranja života da opomenu vladara," "održavanja pravde na račun svojih života," [26] i staviće narod iznad vladara. Tako, narod neće postati marioneta KPK i KPK neće moći da sproveđe jednoumlje.

Poštovanje nebesa, zemlje i prirode u tradicionalnoj kulturi je postalo prepreka za "borbu protiv prirode" KPK u nastojanju da "promeni nebesa i zemlju." Tradicionalna kultura ceni ljudski život, podučavajući da se "u svakoj situaciji koja se tiče ljudskog života mora postupati krajnje obzirno." Takvo shvatanje je bila smetnja genocidu naroda i vladanju terorom od strane KPK. Osnovni moralni standard "nebeskog Taoa" tradicionalne kulture smetao je manipulaciji moralnih principa od strane KPK. Iz tih razloga, KPK je stvorila od tradicionalne kulture neprijatelja nastojeći da pojača svoju vlastitu moć.

## **Tradisionalna kultura dovodi u pitanje legitimitet vladavine KPK**

Tradisionalna kineska kultura veruje u Bogove i u nebeski mandat. Prihvatanje nebeskog mandata znači da vladaoci trebaju biti mudri, slediti Tao i biti usklađeni sa sudbinom. Prihvatanje vere u Bogove znači prihvatanje da izvor ljudske vlasti leži na nebesima.

Vladajući princip KPK ukratko glasi: "Neće nas više sputavati lanci tradicije, diži se kuko i motiko. Zemlja će se podići na novim temeljima; sada smo ništa, bićemo sve." [27]

KPK promoviše istorijski materijalizam, tvrdeći da je Komunizam zemaljski raj, put kojem vode proleterski pioniri, ili Komunistička Partija. Vera u Boga je zato direktno dovodila u pitanje legitimitet vladavine KPK.

## **2. Kako Komunistička Partija sabotira tradisionalnu kulturu**

Sve što KPK radi služi političkim ciljevima. Da bi zasnovala, održala i učvrstila svoju tiraniju, KPK mora zameniti ljudsku prirodu svojom zlom Partijskom prirodom, a kinesku tradisionalnu kulturu svojom Partijskom kulturom "prevare, zla i nasilja." To uništenje i zamena uključuje kulturne relikvije, istorijska mesta

i starinske knjige, stvari koje su opipljive i one neopipljive kao tradicionalni pogled na moral, život i svet. Uključeni su svi aspekti ljudskog života, među njima i dela, misli i način života. Ujedno, KPK smatra beznačajne i površinske kulturne manifestacije za "suštinu", zadržavajući ih i onda koristeći tu "suštinu" kao fasadu. Partija zadržava privid tradicije, dok zamjenjuje pravu tradiciju partijskom kulturom. Onda vara narod i međunarodnu zajednicu iza fasade "nastavljanja i razvijanja" kineske tradicionalne kulture.

## Istovremeno gašenje tri religije

Zbog činjenice da je tradicionalna kultura ukorenjena u Konfučianzmu, Budizmu i Taoizmu, prvi korak KPK u uništenju tradicionalne kulture je bio da se uništi manifestacija božanskih principa u ljudskom svijetu, znači iskorene tri odgovarajuće religije.

Sve tri glavne religije, Konfučianizam, Budizam i Taoizam bile su suočene s uništenjem u raznim istorijskim razdobljima. Uzmimo na primer Budizam: Pretrpeo je četiri velike nevolje u istoriji koje su istorijski poznate kao "Tri Wu i jedan Zong" progona budističkih vernika od četiri kineska cara. Car Taiwu [28] iz Severne Wei Dinastije (386.-534. NE) i car Wuzong [29] iz Tang Dinastije (618.-907. NE) su pokušali uništiti Budizam da bi Taoizam prevladao. Car Wu [30] iz Severne dinastije Zhou (557.-581. NE) je pokušao uništiti i Budizam i Taoizam, ali je poštovao Konfučianizam. Car Shizong [31] iz kasne dinastije Zhou (951.-960. NE) je pokušao uništiti Budizam samo da bi mogao upotrebiti budističke statue za kovanje kovanica, a nije dirao Taoizam ili Konfučianizam.

KPK je jedini režim koji želi istovremeno da ugasi tri religije. Kkratko nakon što je KPK osnovala vladu, počela je uništavati hramove, paliti svete knjige i prisiljavati budističke monahe i monahinje da se vrate svetovnom životu. Nije bila blaža ni u uništavanju drugih religioznih mesta. Do 60-tih, jedva da je ostalo nekoliko verskih mesta u Kini. Velika kulturna revolucija je donela još veću versku i kulturnu katastrofu za vreme pohoda "Odbacivanje stara četiri" [32]—t.j. starih ideja, stare kulture, starih običaja i starih navika.

Na primer, prvi budistički hram u Kini je bio Hram Belog Konja (Hram Bai Ma) [33] koji je sagrađen za vreme rane istočne Han dinastije (25.-220. NE) izvan grada Luoyang, provincija Henan. Poštovan je kao "Kolevka Budizma u Kini" i "Kuća Osnivača." Za vreme "Odbacivanja stara četiri", hram Belog Konja, naravno, nije mogao izbeći grabež.

Blizu hrama je bila proizvodna brigada hrama Belog Konja. Sekretar ogranka Partije je predvodio seljake da opljačkaju hram u ime "revolucije". Glinene statue Osamnaest Arhata stare preko 1.000 godina izgrađene za vreme dinastije Liao (916.-1125. NE) su bile uništene. Sveta knjiga Beiye [34] koju je slavni indijski monah doneo u Kinu pre 2.000 godina je bila spaljena. Retka dragocenost, konj od nefrita, razbijen je u paramparčad. Nekoliko godina kasnije, kralj Kambodže u izgnanstvu Norodom Sihanuk poslao je specijalnu molbu da dođe da poseti hram Belog Konja. Ču Enlaj, tadašnji kineski predsednik vlade, hitno je naredio da se u Luoyang preze sveta knjiga Beiye, koja se čuva u Carskoj Palati u Pekingu i Osamnaest Arhata

sagrađenih za vreme dinastije Qing iz Hrama azurnih oblaka (hram Biyun) smeštenog u Xiangshan parku [35] u predgradu Pekinga. Pomoću te zamene, diplomatske poteškoće su "rešene". [36]

Kulturna Revolucija je započela u maju 1966. To je u stvari bilo "revolucionisanje" kineske kulture sa ciljem da bude uništena. U avgustu 1966. je kampanja "Odbacivanja stara četiri" počela žariti i paliti u celoj Kini. Smatrani objektima "feudalizma, kapitalizma i revizionizma", budistički hramovi, taoistički hramovi, statue Bude, istorijska mjesta, kaligrafije, slike i antikviteti su postali glavni ciljevi uništenja za Crvenogardejce. [37] Uzmimo na primer statue Bude: Postoji 1000 obojenih, glaziranih statua Bude u reljefu na vrhu Brežuljka Dugovjčnosti u Letnjoj Palati [38] u Pekingu. Nakon kampanje "Odbacivanja stara četiri", sve statue su oštećene. Nijedna od njih više nema svih pet organa čula.

Glavni grad države je bio takav, kao i ostatak države. Čak ni udaljena mjesta nisu bila pošteđena.

Postoji hram Tiantai u okrugu Dai u provinciji Shanxi. Sagrađen je za vreme razdoblja Taiyan u vreme dinastije Severne Wei, pre 1.600 godina, i sadržao je dragocene statue i freske. Iako se nalazio na jednom brežuljku dosta udaljenom od sedišta okruga, ljudi koji su učestvovali u „Odbacivanju stara četiri“ su ignorisali poteškoće i potpuno počistili statue i freske... Hram Louguan, [39] gdje je Lao Ce držao predavanje i ostavio svoj čuveni Tao-te Čing prije 2.500 godina, smešten je u opštini Zhouzhi u provinciji Shaanxi. Centriran oko bine gde je Lao Ce predavao, unutar radijusa od 10 lija [40], postoji oko 50 istorijskih mesta, uključujući hram Poštovanja Mudraca (Zongsheng Gong) koji je Car Tang Gaozu Li Yuan [41] sagradio prije 1.300 godina da oda počast Lao Ceu. Hram Louguan i druga istorijska mesta su uništeni, a svi taoistički sveštenici su bili prisiljeni da napuste ta mesta. Prema taoističkom kanonu, kad jednom čovjek postane taoistički sveštenik, on ne sme da se brije i šiša. Međutim, taoistički sveštenici su bili prisiljeni da se ošišaju, skinu svoje taoističke odore i postanu članovi Narodnih Komuna. [42] Neki su oženili kćeri mesnih seljaka.... U svetim taoističkim mestima na planini Laoshan u provinciji Shandong, Hramu vrhovnog mira, Hramu najveće bistrine, Hramu vrhovne bistrine, hramu Doumu, ženskom samostanu Huayan, hramu Ningzhen, hramu Guan Yu, „statue božanstava, žrtvenici, svici budističkih sutri, kulturne relikvije i ploče hrama su porazbijane i spaljene“.... Hram književnosti u provinciji Jilin je jedan je od četiri poznata hrama Konfučija u Kini. Za vreme 'Odbacivanja stara četiri,' bio je teško oštećen." [43]

## Poseban način uništenja religije

Lenjin je jednom rekao: "Tvrđavu je najlakše osvojiti iznutra." Kao grupa dece i unučadi Marksizma-Lenjinizma, KPK prirodno shvata taj princip.

U "Mahayana Mahaparinirvani Sutri", [44] Buda Šakjamuni je predvideo da će nakon njegove nirvane demoni biti reinkarnirani u monahe, monahinje, i muške i ženske Budiste laike, da potkopaju Darmu. Naravno, ne možemo dokazati na šta je tačno Buda Šakjamuni mislio. Međutim, uništenje Budizma od strane

KPK je zaista počelo formiranjem "zajedničkog fronta" s nekim Budistima. Oni su čak poslali neke ilegalce komunističke partije da prođu direktno u religiju i potkopaju je iznutra. Na sastanku kritike za vreme Kulturne Revolucije, netko je pitao Zhaoa Puchu, tada potpredsednika Kineskog budističkog udruženja: "Ti si član Komunističke Partije, zašto veruješ u Budizam?"

Buda Šakjamuni je dostigao potpuno prosvetljenje kroz "pravila, koncentraciju i mudrost." Zbog toga je pre svoje nirvane podučavao svoje sledbenike: "Održavajte i pridržavajte se Pravila. Ne odbacujte ih i ne kršite ih." Takođe je upozorio: "Nebesima, zmajevima, duhovima i božanstvima se gade oni ljudi koji krše Pravila. Njihov loš glas se širi nadaleko i naširoko... Kada se njihovi životi okončaju, otplaćivaće u paklu za svoju karmu i dočekati svoje neumitno prokletstvo. A onda će izaći. Nastaviće da pate noseći tela gladnih duhova i životinja. Ovako će ukrug patiti, beskrajno, bez olakšanja. [45]

Politički budistički monasi su se oglušili o Budina upozorenja. 1952. je KPK poslala predstavnike da prisustvuju osnivačkom sastanku Kineskog budističkog udruženja. Na sastanku, mnogi Budisti iz udruženja su predložili ukidanje budističkih Pravila. Oni su tvrdili da je takva disciplina uzrok smrti mnogih mladića i devojaka. Neki su ljudi čak zastupali stav da "ljudi treba da imaju slobodu da veruju u bilo koju religiju. Takođe, monasima treba dati slobodu da se venčavaju, piju alkohol i jedu meso. Niko ne treba da se meša u te stvari." U to vreme, Učitelj Xuyun je bio na sastanku i vidjeo je da Budizmu preti opasnost iskorenjenja u Kini. On je istupio protiveći se predlozima i uložio molbu za očuvanje budističkih pravila i načina odevanja. Učitelj Xuyun je tada bio oklevetan i označen "kontra-revolucionarom." Xuyun je zadržan u opatovoj sobi bez hrane i pića. Nije mu bilo dozvoljeno da izađe van, čak ni do toaleta. Takođe mu je bilo naređeno da preda svoje zlato, srebro i vatreno oružje. Kad je Xuyun odgovorio da nema ništa od toga, bio je tako brutalno pretučen da mu je lobanja napukla i krvarila, a rebra su mu bila slomljena. Xuyun je u to vreme imao 112 godina. Vojna policija ga je gurnula sa kreveta na zemlju. Kad su se vratili idući dan i videli da je Xuyun još živ, opet su ga brutalno istukli.

Kinesko budističko udruženje, osnovano 1952, i Kinesko taoističko udruženje, osnovano 1957, u svojim statutima su izjavile da će biti "pod vođstvom narodne vlasti." U stvarnosti, one će biti pod vođstvom ateističke KPK. Oba udruženja su naznačila da će aktivno učestvovati u aktivnostima proizvodnje i gradnje, i da će sprovoditi politiku vlade. On su transformisana u sasvim svetovne organizacije. Međutim, Budisti i Taoisti koji su bili odani i poštivali su Pravila, označeni su kontra-revolucionarima ili članovima sujevernih sekt i tajnih organizacija. Pod revolucionarnom parolom "čišćenja Budista i Taoista," bili su hapšeni, prisiljavani na "transformaciju kroz rad" ili čak ubijani. Čak ni religije širene sa Zapada, kao Hrišćanstvo i Katolicizam nisu bile pošteđene.

Na osnovu statističkih podataka iz knjige "Kako Kineska komunistička partija proganja Hrišćane", objavljene 1958., čak i ograničen broj dokumenata koji su objavljeni pokazuju da među sveštenicima koji su bili optuženi kao 'vlastelini' ili 'mesni nasilnici', 8.840 je ubijeno, a 39.200 poslato u radne logore. Među sveštenicima koji su bili optuženi kao 'kontra-revolucionari,' 2.450 ih je ubijeno, a 24.800 poslato u radne logore. [46]

Religije su način da se ljudi uzdignu iz sekularnog sveta i da se kultivišu. One naglašavaju "drugu obalu" (obalu savršenog prosvjetljenja) i "nebesa". Šakjamuni je bio indijski princ. U potrazi za muktijem [47], stanjem u kojem osoba može postići duhovni mir, višu mudrost, totalno prosvjetljenje i nirvanu, [48] on je napustio presto i otisao u planinu da se kultiviše proživljavajući teškoće i patnje. Pre nego što se Isus prosvetlio, Čavo ga je doveo na vrh planine, i pokazao mu sva kraljevstva svijeta u punom sjaju. Čavo je rekao: "Ako se pokloniš pred mnom i budeš me obožavao, daću ti sve ove stvari." Ali Isus se nije dao zavesti. Ipak, politički monasi i pastori koji su formirali ujedinjene frontove sa KPK, smislili su niz prevara i laži poput "Budizam ljudskog svijeta" i "religija je istina, a isto tako i socijalizam." Oni su tvrdili da "ne postoji protivrečnost između ove obale i one obale." Oni su ohrabrilici Budiste i Taoiste da teže za srećom, slavom, sjajem, bogatstvom i ugledom u ovom životu, i promenili su verske doktrine i njihovo značenje.

Budizam zabranjuje ubijanje. KPK je ubijala ljudе kao muve za vreme "potiskivanja kontra-revolucionara." [49] Politički monasi su usled toga izmislili opravdanje da je "ubistvo kontra-revolucionara čak još veće milosrđe." Za vreme "Rata protiv agresije SAD i pomoći Koreji" (1950.-1953.) [50], monasi su čak slani direktno na linije fronta da ubijaju.

Uzmimo Hrišćanstvo kao drugi primer. 1950. godine je Wu Yaozong [51] osnovao "Tri-samo" crkvu, koja je sledila principa samouprave, samopodrške i samoširenja. On je tvrdio da će se otrgnuti od "imperializma" i aktivno pridružiti "Ratu protiv agresije SAD i pomoći Koreji". Njegov dobar prijatelj je bio zatvoren preko 20 godina jer je odbio da se pridruži "Tri-samo" crkvi, i pretrpeo je svakojaka mučenja i poniženja. Kada je pitao Wu Yaozonga: "Kako shvataš čuda koja je Isus vršio?", Wu je odgovorio: "Ja sam ih sve odbacio."

Ne prihvatanje Isusovih čuda isto je što i ne prihvatanje Isusovog raja. Kako se osoba može smatrati Hrišćanom kad čak ne priznaje Isusov raj, na koji se Isus uspeo? Međutim, kao osnivač "Tri-samo" Crkve, Wu Yaozong je postao član stalnog komiteta Političke konsultativne konferencije. Kad je zakoračio u Veliku narodnu salu [52], mora da je sasvim zaboravio na Isusove riječi. "Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. To je prva i najveća zapovest." (Jevanđelje po Mateju, 22:37-38) "Podajte dakle caru carevo, a Bogu Božje." (Jevanđelje po Mateju, 22:21)

KPK je plenila imovine hramova, primoravala monahe i monahinje da uče Marksizam-Lenjinizam da bi ih podvrgnula pranju mozga i čak ih prisilila na rad. Na primer, postojala je 'Budistička radionica' u gradu Ningbo, u provinciji Zhejiang. Preko 25.000 monaha i monahinja su jednom tamo prinudno radili. Što je još besmislenije je da je KPK podsticala monahe i monahinje da stupaju u brak, sa ciljem da se razori Budizam. Na primer, malo pre 8. marta 1951., Dana žena, Federacija žena grada Changsha, u provinciji Hunan, naredila je da se sve monahinje u provinciji udaju u roku od nekoliko dana. Uz to, mlađi i zdravi monasi su bili prisiljeni da idu u vojsku i bili su lani na bojište da služe kao topovska hrana.

Različite religijske grupe u Kini su se raspale pod brutalnom represijom KPK. Istinska elita Budizma i Taoizma je ugušena. Među onima koji su ostali, mnogi

su se vratili svetovnom životu, a mnogi drugi su postali skriveni članovi Komunističke partije, koji su se specijalizovali u tome da oblače kesa odore [54], taoističke odore ili dugačke pastorske haljine, kako bi iskrivljivali budističke svete spise, taoističke kanone i Bibliju, i u tim doktrinama tražili opravdanja za pokrete KPK.

## Uništenje kulturnih relikvija

Uništenje kulturnih relikvija je važan dio uništavanja tradicionalne kulture od strane KPK. Za vreme "Odbacivanja stara četiri ", mnogo jedinstvenih knjiga, krasnopisa i slika koje su sakupili intelektualci bačeni su u vatru ili prerađeni kao stara hartija. Zhang Bojun [55] je imao porodičnu zbirku od preko 10.000 knjiga. Vođe crvene garde su ih upotrebile da nalože vatru. Ono što je ostalo je poslato u mlinove papira i pretvoreno u papirnu pulpu.

Stručnjak za povez i uramljivanje krasnopisa i slika, Hong Qiusheng, bio je starac poznat kao 'doktor čudo' za starinske krasnopise i slike. Uramio je, ili uvezao, bezbrojna svetska remek-dela, poput pejsaža cara dinastije Song, Huizonga [56], Su Dongpovu [57] slike bambusa i slike Wen Zhengminga [58] i Tang Bohua [59]. Tokom nekoliko decenija, spasio je stotine drevnih krasnopisa i slika. Većina njih postale su prvoklasni deo nacionalne zbirke. Krasnopisi i slike koje je pomno skupljao ne štedeći truda bile su označene kao 'stara četiri' i bačene u vatru. Nakon toga, Hong je rekao u suzama: "Preko 100 jina [60] (50 kilograma) krasnopisa i slika; dosta im je vremena trebalo da ih spale!" [61]

"Dok zemaljske stvari dolaze i odlaze,  
Drevno, savremeno, tamo i ovamo,  
Reke i planine su nepromenjive u svojoj slavi  
I svedok su svega što se događa ..." [62]

Kad bi se u današnje vreme Kinezi sečali svoje istorije, verovatno bi se ojećali drugačije recitirajući ove stihove Menga Haorana. Slavna istorijska mesta pored planina i reka su uništena i nestali u oluji "Odbacivanja stara četiri." Nije samo Paviljon Orhideja bio uništen, gdje je Wang Xizhi [63] napisao čuveni "Prolog Zbirci pesama sastavljenih u Paviljonu Orhideja," [64], već je i sam Wang Xizhijev grob uništen. Wu Cheng'enova [65] bivša rezidencija u provinciji Jiangsu je bila srušena, isto kao i Wu Jingzijeva [66] bivša rezidencija u provinciji Anhui, a kamenu ploču na kojoj je bio Su Dongpoov tekst napisan rukom "Koliba kraj puta starog pijanice" [67] srušili su "mladi revolucionari" [68], dok su slova na kamenoj ploči sastrugana.

Suština kineske kulture je nasleđena i nakupljena tokom nekoliko hiljada godina. Jednom uništena, više se ne može obnoviti. Ipak, KPK je varvarski uništila tu kulturu u ime "revolucije", bez trunke žalosti ili sramote. Kad smo žalili za Starom letnjom palatom, poznatom kao "palata nad palatama", koju su spalile Ujedinjene Anglo-Francuske trupe, kad smo žalili za monumentalnim delom Jongl Enciklopedije [69] koju su osvajači uništili u plamenu, kako smo mogli predvideti da će uništenje koje je uzrokovala KPK biti još

rasprostranjenije, dugotrajnije i temeljitije nego ono koje su bilo koji osvajači uzrokovali?

## **Uništenje duhovnih verovanja**

Pored uništenja fizičkih oblika religije i kulture, KPK je takođe upotrebila sve svoje sposobnosti da bi uništila duhovni identitet naroda koji se formirao verom i kulturom.

Uzmimo za primer tretman vera pojedinih etničkih grupa od strane KPK. KPK je za tradiciju muslimanske grupe Hui smatrala da spada u "stara četiri" - stare misli, stara kultura, stara tradicija i stare navike. Zato je prisilila pripadnike grupe Hui da jedu svinjetinu. Muslimanski seljaci i džamije su bili prisiljeni da uzbajaju svinje i svako domaćinstvo je moralo svake godine snabdeti državu sa dve svinje. Crvena Garda je čak prisilila drugog najvišeg Tibetanskog živog Budu, Pančen Lamu da jede ljudski izmet. Naredili su trojici monaha iz Hrama Blaženstva smeštenog u gradu Harbinu, u provinciji Heilongjiang, a to je najveći budistički hram sagrađen u novije vreme (1921.), da drže transparent na kom piše: "Do vraka sa sutrama - one su sranje."

1971., Lin Biao [70], potpredsednik centralnog komiteta KPK pokušao je da pobegne iz Kine, ali je poginuo kad je njegov avion pao iznad Undurkhana u Mongoliji. Kasnije, u Linovoj rezidenciji u Pekingu na Maojiawanu su pronađeni neki Konfučijanski citati. KPK je tada započela mahniti pokret "Kritike Konfučija." Pisac pod autorskim imenom Liang Xiao [71] objavio je članak u *Crvenoj Zastavi*, časopisu KPK, pod imenom "Ko je Konfučije?" Članak je opisao Konfučija kao "ludaka koji je želeo da vrati istoriju unazad," i kao "varljivog i pronicljivog demagoga." Niz crtanih filmova i pesama su usledili, koji su satanizovali Konfučija.

Na taj način su uništavani dostojanstvo i svetost religije i kulture.

## **Beskrajno razaranje**

U staroj Kini, vlast centralne vlade pružala se samo do okružnog nivoa, ispod kojeg su patrijarhalni klanovi održavali samostalnu vlast. Dakle, u kineskoj istoriji, uništenje, kao što je "spaljivanje knjiga i sahrana Konfučijevaca", koje je učinio imperator Qin Shi Huang [72] za vreme dinastije Qin (221.-207. P.N.E) i četiri kampanje ta uništenje Budizma između petog i desetog veka, koje su učinili "Tri Wua i jedan Zong" su sve bile nametnute odozgo i nisu nikako mogle uništiti kulturu. Konfučijanski i budistički klasici i ideje su nastavili da opstaju u velikom prostoru društva. Za razliku od toga, kampanja "Odbacivanja stara četiri", koju su sprovodili učenici i studenti, nahuškani od strane KPK, bila je široka kampanja koja je obuhvatala osnovu društva, i koja je sprovedena sa "spontanim entuzijazmom." Protezanjem KPK do svakog sela kroz seoske partijske ogranke, KPK je tako čvrsto kontrolisala društvo da se "revolucionarni" pokret KPK proširio bez kraja, delujući na svaku osobu na svakom deliću zemlje Kine.

Nikada u istoriji, nijedan car nije iskorenio iz ljudskih umova ono što je smatrano najlepšim i najsvetijim, upotrebljavajući uz nasilje i klevetničku, pogrdnu propagandu, kao što je to učinila KPK. Eliminisanje uverenja često može biti štetnije i dugotrajnije nego samo fizičko uništenje.

## Reformisanje intelektualaca

Kinesko pismo otelovljuje suštinu 5.000 godina civilizacije. Oblik i izgovor svakog znaka, idiomi i književne aluzije sačinjene kombinacijama znaka, iskazuju duboka kulturna značenja. KPK nije samo pojednostavila kinesko pismo, već ih je takođe pokušala zameniti romanizovanim pinjinom (fonetskim zapisom), koji bi uklonio svu kulturnu tradiciju iz kineskog pisma i jezika. Međutim, plan zamene je propao, čime je izbegnuto još dublje razaranje kineskog jezika. Ipak, kineski intelektualci koji su nasledili tu istu tradicionalnu kulturu nisu bili toliko srećni da budu pošteđeni uništenja.

Prije 1949., u Kini je živelo oko dva miliona intelektualaca. Iako su neki studirali u zapadnim zemljama, ipak su nasledili neke Konfučijanske ideje. KPK, naravno, nije mogla olabaviti svoju kontrolu nad njima, pošto su, kao članovi tradicionalne klase "intelektualaca-aristokratije", njihovi načini razmišljanja igrali važnu ulogu u formiranju misli običnih ljudi.

U septembru 1951., KPK je, počevši od Pekingškog Univerziteta, započela veliki "pokret reforme misli". Ona je od intelektualaca (nastavnika na fakultetima, srednjim školama i osnovnim školama i studenata na fakultetima) zahtevala "da priznaju svoju istoriju verno i iskreno, i da time iščiste sve kontrarevolucionarne elemente u sebi. [73]

Mao Cetung nikada nije voleo intelektualce. On je jednom rekao: "Oni [intelektualci] bi trebali biti svesni istine da su zapravo mnogi takozvani intelektualci, relativno govoreći, prilične neznalice i da radnici i seljaci ponekad znaju više nego oni." [74] "U poređenju sa radnicima i seljacima, nereformisani intelektualci nisu bili čisti, a prema posljednjoj analizi, radnici i seljaci su bili najčistiji ljudi, iako su njihove ruke bile prljave, a njihove noge uprljane balegom..." [75]

Progon intelektualaca od strane KPK je počeo s raznim vrstama optužbi, od kritike Wu Xuna [76] 1951. zbog "upravljanja školama s isprošenim novcem" do Mao Cetungovog ličnog napada na pisca Hu Fenga, 1955. [77] da je kontrarevolucionar. U početku, intelektualci nisu bili svrstani kao reakcionarna klasa, ali do 1957., nakon što se nekoliko glavnih religioznih grupa predalo za vreme pokreta "ujedinjenog fronta", KPK je mogla da koncentriše svoju energiju na intelektualce. Tako je bio pokrenut "Anti-desničarski" pokret.

Krajem februara 1957., pod parolom "dozvolimo stotini cvetova da cveta i stotini škola misli da se nadmeće", KPK je pozvala intelektualce da izraze svoje predloge i kritike Partiji, obećavajući da neće biti revanšizma. Ti intelektualci su bili nezadovoljni sa KPK već dugo vremena jer je dominirala na svim poljima, iako je u njima bila laik, i zbog njenog ubijanja nevinih ljudi za vreme pokreta "gušenja kontrarevolucionara" od 1950. do 1953. i "eliminisanja

"kontrarevolucionara" od 1955. do 1957. Oni su mislili da je KPK konačno postala otvorena. Zato su počeli glasno i jasno govoriti o svojim istinskim osećanjima i njihova kritika je postajala sve žešća.

Mnogo godina kasnije, još uvijek postoje ljudi koji veruju da je Mao Cetung počeo da napada intelektualce tek kad je izgubio strpljenje pod njihovim preoštrim kritikama. Međutim, pokazalo se da je istina drugačija.

15. maja 1957., Mao Cetung je napisao članak pod imenom "Stvari se počinju menjati" i prosledio ga višim funkcionerima KPK. U ovom članku je stajalo: "Poslednjih dana, desničari... se pokazuju veoma odlučnim i veoma mahnitim... Desničari, koji su anti-komunisti, čine očajnički pokušaj da stvore tajfun jači od Kine... i rešili su se da unište Komunističku partiju." [78] Nakon ovog, oni funkcioneri koji su prvo bitno bili ravnodušni prema kampanji "dozvolimo stotini cvetova da cveta i stotini škola misli da se nadmeće", odjednom su postali puni entuzijazma i "uozbiljili su se". U svojim memoarima "Prošlost ne nestaje kao dim", kćerka Zhang Bojuna se priseća:

*Li Weihan, Ministar Radnog odeljenja Ujedinjenog fronta, lično je pozvao Zhang Bojuna na sastanak, na kom će ponuditi svoj stav prema KPK. Zhang su priredili da sedi na kauču u prvom redu. Ne znajući da je to zamka, Zhang je izrazio svoju kritiku prema KPK. Čitavo to vreme, "Li Weihan je izgledao spokojan. Zhang je verovatno mislio da se Li slaže sa onim što je rekao. Zhang nije znao da je Li bio zadovoljan što vidi svoju žrtvu kako pada u zamku." Nakon sastanka, Zhang je bio označen "najvećim desničarem u Kini".*

Možemo ukazati na niz datuma iz 1957, kada su izneti predlozi i govorili intelektualaca, koji su davali svoje kritike i sugestije: Zhang Bojunov "Prijetlog za politički program" 21. maja; Long Yunova "Apsurdna anti-sovjetska mišljenja" 22. maja; Luo Longjieva "Komitet za rehabilitaciju" 22. maja; Lin Xilingov govor "Kritika feudalističkog socijalizma KPK" na Pekinškom univerzitetu 30. maja; Wu Zuguangov "Partija treba da prestane da upravlja umetnošću" 31. maja; Chu Anpingov "Partija dominira svetom" 1. juna. Svi ti predlozi i govorovi su bili ponuđeni nakon što je Mao Cetung već naoštirovao mesarski nož.

Svi ti intelektualci su, kao što je lako predvideti, posle označeni kao desničari. Bilo je više nego 550.000 takvih "desničara" širom zemlje.

U kineskoj tradiciji se govori da "naučnici mogu biti ubijeni, ali ne mogu biti poniženi." KPK je bila u stanju da poniziti intelektualce uskraćujući im pravo na preživljavanje i čak optužujući njihove porodice ako ovi ne bi prihvatali poniženje. Mnogi intelektualci su se pokorili. U to doba, neki su izdali druge da bi se spasili, što je slomilo srca mnogih ljudi. Oni koji se nisu pokorili poniženju, ubijeni su - što je služilo kao primer za zastrašivanje drugih intelektualaca.

Tradicionalna "klasa obrazovanih", koja je bila uzor društvenog morala, na taj način je bila zbrisana.

Mao Cetung je rekao:

*Čime se može hvaliti car Qin Shi Huang? Ubio je samo 460 Konfučijanskih učenjaka, a mi smo ubili 46.000 intelektualaca. Za vreme našeg gušenja kontrarevolucionara, zar nismo takođe ubili neke intelektualce kontrarevolucionare? Prepirao sam se s pro-demokratama, koje su nas optužile da se ponašamo kao car Qin Shi Huang. Rekao sam da nisu u pravu. Mi smo ga prevazišli stotinu puta. [79]*

Zaista, Mao je počinio više od ubistvo intelektualaca. Što je još tužnije, uništio im umove i srca.

### **Stvaranje izgleda kulture zadržavanjem sličnosti sa tradicijom, ali zamenom sadržaja**

Nakon što je KPK usvojila ekonomsku reformu i politiku otvorenih-vrata, restaurirala je mnoge crkve, kao i budističke i taoističke hramove. Takođe je organizovala neke sajmove u hramovima, kao i sajmove kulture u prekomorskim zemljama. Bilo je to poslednji napor KPK da iskoristi i uništi ostatak tradicionalne kulture. Postojala su dva razloga zbog kojih je KPK to učinila. S jedne strane, dobrota prirođena ljudskoj naravi, koju KPK nije mogla nikako uništiti, dovešće do uništenja "Partijske kulture". S druge strane, KPK je nameravala da iskoristiti tradicionalnu kulturu da stavi kozmetiku na svoje [pravo] lice da bi prikrila svoje zle karakteristike "prevare, pokvarenosti i nasilja."

Suština kulture je njen unutrašnje moralno značenje, dok površinski oblici poseduju samo razonodnu vrednost. KPK je obnovila površinske elemente kulture, da bi prikrila svoj pravi cilj, a to je uništenje morala. Koliko god izložba umetnosti i krasnopis KPK organizirala, koliko god izvela festivala kulture sa plesovima zmajeva i lavova, koliko god festivala hrane ugostila ili koliko god klasične arhitekture sagradila, Partija jednostavno obnavlja površinski izgled, ali ne i bit kulture. Istovremeno, KPK promoviše svoje eksponate kulture unutar i van Kine, pri čemu je njen jedini cilj održati političku vlast.

Uzmimo još jednom hramove za primer. Namena hramova je da budu mesta gdje se ljudi kultivisu, slušajući zvona ujutro, a bубњење pri zalasku sunca, obožavajući Budu uz goreće petrolejke. Ljudi običnog ljudskog društva mogu se takođe ispovedati i moliti tam. Kultivacija zahteva čisto srce koje ne teži za ničim. Ispovedanje i obožavanje takođe zahtevaju ozbiljnu i svečanu atmosferu. Međutim, hramovi su zbog zarade pretvoreni u turistička odmarališta. Među ljudima koji zaista posećuju hramove u Kini danas, koliko njih je došlo da razmišlja o svojim greškama, sa iskrenim i učtivim mislima o Budi? Koliko njih se okupalo i obuklo čistu odeću, pre ulaska u hram?

Obnavljanje sličnosti, ali uništavanje unutrašnjeg značenja tradicionalne kulture je taktika koju je KPK preuzeila da zbuni ljudi. Bilo da je to Budizam, druge religije ili kulturni oblici koji su proizašli od njih, na taj način KPK ih namerno degradira.

### **3. Partijska kultura**

Dok je KPK uništavala tradicionalnu polu-božansku kulturu, tih je, kroz neprekidne političke pokrete, osnovala svoju vlastitu "Partijsku kulturu". Partijska kultura je preobrazila stariju generaciju, otrovala mlađu generaciju i takođe uticala na decu. Njen uticaj je bio krajnje dubok i širok. Čak i kad su mnogi pokušali razotkriti opakost KPK, nisu mogli izbeći da i sami preuzmu načine prosuđivanja dobrog i lošeg, načine analiziranja i način izražavanja koji je KPK razvila, što neizbežno nosi obeležje Partijske kulture.

Kultura partije nije samo nasledila suštinsku opakost strane Marksističko-lenjinističke kulture, već je takođe vešto povezala sve negativne elemente iz hiljada godina stare kineske kulture, sa nasilnom revolucijom i filozofijom borbe iz partijske propagande. Ti negativni sastojci uključuju unutrašnji sukob za vlast unutar carske porodice, osnivanje grupa da bi se postigli sebični interesi, političke trikove da bi se drugima nanele patnje, prljave taktike i urotu. Za vreme borbe KPK za preživljavanje u prošlim decenijama, njena karakteristika "prevare, pokvarenosti i nasilja" je obogaćivana, odgajana i dalje razvijana.

Tiranija i diktatura su bit partijske kulture. Ta kultura služi partiji u njenoj političkoj i klasnoj borbi. Kroz četiri aspekta se može shvatiti kako ona formira partijsku "humanističku" sredinu terora i tiranije.

#### **Aspekt dominacije i kontrole**

##### **A. Kultura izolacije**

Kultura komunističke partije je izolovani monopol bez slobode mišljenja, govora, udruživanja ili verovanja. Mechanizam partijske dominacije je jednak hidrauličnom sistemu, i oslanja se na visoki pritisak i izolaciju da bi održao svoje stanje kontrole. Čak i jedna malena pukotina može uzrokovati da sistem propadne. Na primer, Partija je odbila dijalog sa studentima za vreme pokreta studenata od 4. juna 1989. [80] iz straha da ako se ova pukotina dozvoli, da bi i radnici, seljaci, intelektualci i vojska takođe mogli zahtevati dijalog. Na taj način, Kina bi se konačno pokrenula prema demokratiji, a jednopartijska diktatura bi bila ugrožena. Stoga, radije su izabrali da ubijaju nego da udovolje zahtevu studenata. Danas KPK zapošljava desetine hiljada "internet policajaca" da bi nadgledali internet i direktno blokirali zapadne web stranice koje KPK ne odobrava.

##### **B. Kultura terora**

U poslednjih 55 godina, KPK koristi teror da potisnula misli kineskog naroda. Oni vitlaju bičevima i mesarskim noževima - ljudi nikad ne znaju kad će ih zadesiti nepredviđene katastrofe – da bi ljudi nagnali da se podčine. Ljudi su, živeći u strahu, postali pokorni. Zaštitnici demokratije, nezavisni mislioci, skeptici unutar (KPK) sistema i članovi raznih duhovnih grupa postali su mete ubijanja, što je način upozoravanja javnosti. Partija želi da uguši bilo kakvu opoziciju već u začetku.

## **C. Kultura mrežne kontrole**

Kontrola KPK nad društvom je sveobuhvatna. Postoje sistemi registracije domaćinstva, kućni savet i razni nivoi strukture partijskih komiteta. "Ogranci Partije su osnovani na svim nivoima preduzeća." "Svako pojedino selo ima svoj partijski ograncak." Članovi Partije i Saveza mladih komunista imaju redovne aktivnosti. Shodno tome, KPK je takođe promovisala seriju parola. Nekoliko primera su: "Čuvaj svoja vlastita vrata i nadgledaj svoje bližnje." "Ne daj svojim bližnjima da se žale." "Odlučno sprovedi sistem da se nametne obaveze, garantuj ispunjenje obaveza i utvrди gdje se nalazi odgovornost. Čuvaj i kontroliši striktno. Budi ozbiljan što se tiče discipline i pravila i garantuj 24-satne mere zaštite i mere održavanja kontrole." "Broj 610 [81] će osnovati nadzorni odbor koji će u svako vreme nadgledati i nadzirati aktivnosti svakog područja i svake radne jedinice."

## **D. Kultura inkriminacije**

KPK je sasvim zanemarila principe vladavine zakona u modernom društvu i punom snagom promovisala politiku implikacije. Upotrebila je svoju absolutnu moć da kazni rođake onih koji su bili označeni kao "vlastelini", "bogataši", "reakcionari", "loši elementi", i "desničari". Predložila je teoriju "porekla klase" [82].

Danas KPK sprovodi politiku "utvrdi odgovornost baze i javno ih ukori, ako svojim rukovodećim ulogama nisu preduzeli odgovarajuće mera, za sprečavanje Falun Gong praktikanata da idu u Peking da prave probleme. Za ozbiljne slučajeve, biće preduzeta disciplinska mera." "Ako jedna osoba praktikuje Falun Gong, svi članovi porodice će biti otpušteni." "Ako jedan radnik praktikuje Falun Gong, niko u firmi neće dobiti bonus." KPK je takođe objavila politiku diskriminacije koja je klasifikovala decu u "one koje je moguće obrazovati i transformisati" ili "pet crnih klasa" (zemljoposednici, bogati poljoprivrednici, reakcionari, loši elementi i desničari). Partija je promovisala podčinjavanje partiji i "postavljanje ispravnosti iznad porodične lojalnosti." Sistemi, kao što su lični i organizacioni sistem arhiviranja i sistem privremenog premeštanja, osnovani su da se osigura implementacija njene politike. Ljudi se podstiču da optužuju i razotkrivaju druge, i nagrađuju za doprinos Partiji.

## **Aspekti propagande**

### **A. Kultura jednog glasa**

Tokom Velike kulturne revolucije, Kina je bila ispunjena sloganima kao: "Naredba s vrha", "Jedna njegova [Maova] rečenica vredi kao deset hiljada običnih rečenica, svaka je istina." Svi mediji su bili terani da hvale Partiju i daju joj kolektivnu podršku. Po potrebi su lideri svih nivoa partije, vlada, vojska, radnici, omladinski savez i organizacije žena bili izvođeni da izraze svoju podršku. Svako je morao biti iskušan.

### **B. Kultura promovisanja nasilja**

Mao Cetung je rekao: "Sa 800 miliona ljudi, kako s može bez borbe?" Za vreme progona Falun Gonga, Đijang Cemin je rekao: "Nema kazne za prebijanje Falun Gong praktikanata do smrti." KPK je zastupala "totalni rat" i "atomska bomba je samo papirnati tigar... čak i kad bi pola stanovništva poginulo, preostala polovina bi ponovo obnovila našu domovinu iz ruševina."

### **C. Kultura podsticanja mržnje**

"Nemojte zaboraviti patnje siromašnih klasa i stalno se sećajte krvavog neprijateljstva", postalo je osnovna nacionalna politika. Okrutnost prema klasnim neprijateljima se veličala kao vrlina. KPK je podučavala "Zagrizi svoju mržnju, sažvaći je i proguštaj. Posadi mržnju u srce tako da procveta." [83]

### **D. Kultura prevare i laži**

Tvrđnje kao što su: "Prinos po jednom *muu* [84] iznosio je preko deset hiljada jina tokom Velikog skoka napred (1958)", ili "ni jedna jedina osoba nije bila ubijena na Trgu Tjenanmen 4. juna 1989", pa sve do: "Imali smo kontrolu nad SARS virusom 2003" i "Sada je najbolje vreme za ljudska prava u Kini.", kao i teorija "Tri predstavnika." [85] sve predstavljaju primere prevara i laži.

### **E. Kultura ispiranja mozga**

KPK je izmisnila mnoge parole kako bi isprala mozak narodu: "Ne bi bilo nove Kine bez Komunističke partije"; "Centralna snaga našeg napretka je KPK, a teoretska baza koja predvodi naše misli je Marksizam-Lenjinizam." [86] "Ravnaj se maksimalno sa Centralnim komitetom Partije." "Izvrši naredbu partije ako je razumeš. Čak i ako ne razumeš, izvrši u svakom slučaju, pa će se tvoje shvatanje produbiti u toku izvršenja naredbi."

### **F. Kultura ulagivanja**

"Nebesa i Zemlja su veliki, ali još veća je dobrota Partije"; "Mi dugujemo sva naša dostignuća Partiji"; "Ja smatram Partiju svojom majkom"; "Koristim svoj vlastiti život da zaštitim Centralni komitet Partije." "Velika, slavna i ispravna Partija." "Nepobediva Partija", itd.

### **G. Kultura pretencioznosti**

Partija je uspostavila modele i postavila primere, i pokrenula kampanje "socijalističkog, ideološkog i moralnog napretka" i "ideološkog obrazovanja". Na kraju, narod je nastavio raditi sve ono što je radio pre svake od tih kampanja. Sva javna predavanja, sesije učenja i razmene iskustava postaju „izložbene vitrine“, a moralni standard društva nastavlja da pravi velike skokove unazad.

## **Aspekt međuljudskih odnosa**

### **A. Kultura ljubomore**

Partija je promovisala "apsolutni egalitarizam" tako da "ko god odudara, biće cilj napada." Ljudi su ljubomorni na one koji imaju veću sposobnost i na one koji su bogatiji - takozvani "sindrom crvenog oka." [87]

### **B. Kultura gaženja jednih preko drugih**

KPK je promovisala "borite se licem u lice i prijavljujte se leđa u leđa." Izdaja sopstvenih saradnika, sastavljanje pisanih materijala da bi mu se podvalilo, fabrikovanje činjenica i preuvečavanje njegovih grešaka - sva ova devijantna ponašanja su korišćena da bi se ocenila nečija bliskost partiji i želja za napredovanjem...

## **Suptilni uticaji na ljudsku psihu i na ponašanje**

### **A. Kultura koja preobraćuje ljudska bića u mašine**

Partija zahteva od ljudi da budu "nikad rđajući šrafovi u mašini revolucije", da budu "pripitomljeno oruđe Partije", ili da "napadaju gde god ih Partija usmeri." "Vojnici predsednika Maoa najviše slušaju Partiju; oni idu gde god su potrebni i naseljavaju se gde god su poteškoće."

### **B. Kultura izvrтанja dobra i zla**

Tokom Velike kulturne revolucije, KPK bi "radije imala socijalistički korov nego kapitalističku letinu." Vojsci je naređeno da puca i ubija za vreme masakra 4. juna "u zamenu za 20 godina stabilnosti." KPK takođe "čini drugima ono što ne želi da bude urađeno njoj."

### **C. Kultura samo-nametnutog ispiranja mozga i bezuslovne poslušnosti**

"Niži činovi izvršavaju naredbe viših činova, a cila Partija izvršava naredbe Centralnog komiteta Partije." "Bori se bez milosrđa da iskoriniš sve sebične misli koje ti sevaju u umu." "Ispljni revoluciju iz dubine svoje duše." "Ravnaj je maksimalno sa Centralnim komitetom Partije." "Ujedinite umove, ujedinite korake, ujedinite naredbe i ujedinite komande."

### **D. Kultura osiguravanja službeničkih pozicija**

"Kina bi bila u haosu bez Komunističke partije;" "Kina je tako ogromna. Ko drugi bi mogao vladati njom nego KPK?" "Ako Kina propadne, to će biti svetska nesreća, zato treba da pomognemo KPK da održi vlast." Zbog straha i potrebe da se zaštite, grupe koje KPK neprekidno ugnjetava, često izgledaju čak još više levičarske i radikalnije nego KPK.

Postoji još mnogo takvih primera. Svaki čitalac bi verovatno mogao pronaći razne vrste elemenata Partijske kulture iz svojih ličnih iskustava.

Ljudi koji su proživeli Veliku kulturnu revoluciju verovatno se još uvek jasno sećaju modernih opera: Pesama sa Maovim trekstovima umesto reči, i Plesa

odanosti. Mnogi se još uvek sećaju reči iz dijaloga u operama: "Belokosa devojka" [88], "Rat u tunelu" [89] i "Rat mina" [90]. Pomoću tih književnih djela, KPK je ispirala mozak ljudima, nasilno puneći njihove misli porukama kao što su: "kako je sjajna i velika" Partija; kako se "teško i hrabro" Partija bori protiv neprijatelja; kako su vojnici Partije bili "potpuno požrtvovani za Partiju"; kako su voljni žrtvovati se za Partiju; i kako su neprijatelji glupi i pokvareni. Dan za danom, propagandna mašinerija KPK nasilno ubrzgava svakom pojedincu veru koja je potrebna Komunističkoj partiji. Danas, kad bi se čovek vratio unazad da pogleda "Epsku poemu" muzičkog plesa "Istok je crven", shvatio bi da je čitava tema i stil predstave vezan za "ubijanje, ubijanje i samo ubijanje".

Istovremeno, KPK je sastavila svoj vlastiti sistem govora; u to spadaju pogrdni jezik pri kritikama masa, laskave reči kojima se veliča Partija, i otrcane službene formalnosti, kao što je "esej iz osam delova" [91]. Ljudi su nesvesno dovedeni do toga da govore služeći se načinom mišljenja koji promoviše ideju "klasne borbe" i "hvaljenje Partije" i upotrebljavaju nasilnički jezik umesto staloženog i razumnog rasuđivanja. KPK takođe zloupotrebljava religijski rječnik i iskrivljava smisao tih pojmova.

Jedan korak iznad istine je obmana. Partijska kultura KPK takođe zloupotrebljava tradicionalnu moralnost do izvesne mere. Na primer, tradicionalna kultura ceni "veru", pa tako i Komunistička partija. Međutim, ono što promoviše je "vernost i iskrenost prema Partiji". Tradicionalna kultura naglašava "poštovanje starijih". KPK može da baci lude u zatvor ako ne zbrinu svoje roditelje, ali pravi razlog je što bi ti roditelji inače postali "teret" za vladu. Kad odgovara potrebama Partije, od dece se zahteva da postave jasne granice koje ih odvajaju od njihovih roditelja. Tradicionalna kultura naglašava "odanost". Ipak, "ljudi su od najveće važnosti; nacija je sledeća; zadnji je vladar." "Odanost" koju Partija preferira je "slepa predanost" - toliko slepa da se od ljudi zahteva da veruju u KPK bezuslovno i slušaju bez pitanja.

Reči koje KPK obično upotrebljava su veoma varljive. Na primer, građanski rat između Kuomintanga i Komunista nazvala je "Oslobodilački rat", kao da su ljudi bili "oslobođeni" od ugnjetavanja. Doba nakon 1949. KPK je nazvala "nakon osnivanja nacije", dok je u stvarnosti Kina postojala mnogo pre toga. KPK je jednostavno osnovala novi politički režim. Trogodišnja Velika glad [92] bila je nazivana "tri godine prirodne katastrofe", dok to u stvari nije bila prirodna katastrofa, već nesreća u potpunosti uzrokovanata ljudskim faktorom. Međutim, slušajući svakodnevno te reči, ljudi nesvesno primaju te reči i u njima sadržanu ideologiju, što je upravo ono što KPK želi.

U tradicionalnoj kulturi, muzika se smatra načinom da se obuzdaju ljudske želje. U Knjizi pesama (Yue Shu), u 24. tomu iz Zapisu istoričara (Shi Ji), Sima Qian (145.-85. PNE) [93] je rekao da je ljudska priroda miroljubiva; osećaj spoljnih stvari deluje na emocije i pokreće osećaj ljubavi ili mržnje, zavisno od naravi osobe i njene mudrosti. Ako se ta osećanja ne sputavaju, osoba će biti zavedena bezbrojnim spoljnim iskušenjima i savladana svojim unutrašnjim sentimentima da počini mnoga loša dela. Zato, rekao je Sima Qian, carevi u prošlosti su koristili rituale i muziku da obuzdaju lude. Pesme trebaju da budu "vesele, ali ne vulgarne, tužne, ali ne previše žalosne." One treba da iskažu osećanja i želje, ali i da kontrolišu ta osećanja. Konfučije je rekao u

Analektima: "Trista stihova Oda (jedan od šest klasika koje je sastavio i uredio Konfučije) mogu se sažeti u jednu rečenicu: "Ne misli zlo".

Međutim, takvu lepu stvar kao što je muzika, KPK je koristila kao način za ispiranje mozga ljudima. Pesme kao što su "Socijalizam je dobar", "Ne bi bilo nove Kine bez Komunističke partije" i mnogo drugih su pevane od obdaništa do fakulteta. Pevajući te pesme, ljudi su nesvesno primili značenja reči. Povrh toga, KPK je ukrala melodije najmilozvučnijih narodnih pesama i zamjenila ih rečima koje slave Partiju. To je služilo za to da se uništi tradicionalna kultura i da se promoviše Partija.

U jednom od dokumenata, koje KPK smatra klasikom, "Govoru na forumu književnosti i umetnosti u Yananu" [94], Mao je 1942. proglašio kulturu i vojsku za "dva borbena fronta". Naveo je da nije dovoljno imati samo naoružanu vojsku, "vojska književnih umetnosti" je takođe potrebna. Utvrđeno je da "književna umetnost treba da služi politici", i da "književna umetnost klase proletarijata... predstavlja 'zupčanike i šrafove revolucionarne maštine'". Iz toga se razvio čitav sistem "Partijske kulture", sa "ateizmom" i "klasnom borbom" kao jezgrom. Taj sistem je sasvim suprotan tradicionalnoj kulturi.

"Partijska kultura" je zaista odigrala važnu ulogu, pomažući KPK da osvoji vlast i kontrolu nad društvom. Kao i njena vojska, zatvori i policija, Partijska kultura je takođe mašina nasilja, koja pruža drugačiju vrstu brutalnosti - "kulturnu brutalnost". Uništavajući tradicionalnu kulturu staru 5000 godina, ta kulturna brutalnost je oslabila volju ljudi i narušila jedinstvo kineske nacije.

Danas, mnogi Kinezi jedva da znaju nešto o suštini tradicionalne kulture. Neki čak izjednačavaju 50 godina "Partijske kulture" sa kineskom tradicionalnom kulturom starom 5000 godina. To je žalosno za kineski narod. Mnogi ne shvataju da se protivljenjem tzv. tradicionalnoj kulturi zapravo protive "Partijskoj kulturi" KPK, a ne pravoj tradicionalnoj kulturi Kine.

Mnogi ljudi se nadaju da će sadašnji kineski sistem biti zamenjen zapadnjačkim demokratskim sistemom. U stvarnosti, zapadna demokratija je takođe bila osnovana na kulturnoj bazi, ponajprije hrišćanskoj, koja smatra da su "svi jednaki u očima Božjim," pa tako poštuje ljudsku narav i ljudske izbore. Kako može tiranska, nečovečna "Partijska kultura" KPK biti upotrijebljena kao temelj za demokratski sistem zapadnog stila?

## Zaključak

Kina je počela odstupati od svoje tradicionalne kulture u dinastiji Song (960.-1279. NE), i ta kultura je od tada prolazila neprekidna razaranja. Nakon Pokreta 4. maja 1919. [95], neki intelektualci, koji su bili željni brzog uspeha i trenutne koristi, pokušali su pronaći put za Kinu udaljavajući se od tradicionalne kulture, a približavajući se zapadnoj civilizaciji. Ipak, konflikti i promene u kulturnoj oblasti ostali su centar akademskog sukoba, bez učestvovanja državnih sila. Međutim, nakon svog osnivanja, KPK je izdigla kulturne konflikte na pitanje borbe života i smrti za Partiju. Zato je KPK

direktno počela napad na tradicionalnu kulturu, koristeći razorna sredstva, kao i indirektnu zloupotrebu oblika "prihvatanja forme i odbijanja suštine."

Uništavanje nacionalne kulture je takođe bio proces uspostavljanja "Partijske kulture." KPK je podriča ljudsku savest i moralno rasuđivanje, uzrokujući da ljudi okrenu leđa tradicionalnoj kulturi. Kad bi nacionalna kultura bila sasvim bila uništena, bit nacije bi takođe nestala skupa s kulturom, ostavljajući samo prazno ime naciji. Ovo nije preterano upozorenje.

Istovremeno, uništenje tradicionalne kulture prouzrokovalo je društvu neviđene materijalne gubitke.

Tradisionalna kultura ceni jedinstvo nebesa i ljudi i harmoničnu koegzistenciju između ljudi i prirode. S druge strane, KPK je "borbu sa nebesima i zemljom" proglašila beskrajnom radošću. Ta kultura KPK je direktno dovela do ozbiljnog uništavanja životne sredine, što danas muči Kinu. Uzmimo na primer izvore vode. Kako je napustio tradisionalnu vrednost da "plemić ceni bogatsvo, ali dolazi do bogatstva na pristojan način", kineski narod je hirovito opustošio i zagadio prirodnu okolinu. Trenutno, više od 75 posto od 50.000 kilometara kineskih reka nisu upotrebljive za riblją staništa. Još pre deset godina je preko trećine podzemnih voda bilo zagađeno, a sada se situacija nastavlja pogoršavati. Čudan "prizor" se dogodio na reci Huaihe: Malo dete je, igrajući se na reci zagađenoj uljem, stvorilo iskru, koja je pala na površinu rijeke i stvorila plamen visok 5 metara. Kad se vatra podigla, više od deset vrba je potpuno izgorelo. [96] Nije teško zaključiti da oni koji piju takvu vodu ne mogu da ne dobiju rak, ili neke druge nepoznate bolesti. I drugi ekološki problemi, kao što su širenje pustinje i salinizacija u severozapadnoj Kini, ili industrijsko zagađenje u razvijenim oblastima, su posledica gubitka poštovanja prema prirodi od strane ljudi.

Tradisionalna kultura poštuje život. KPK izjavljuje da je "pobuna opravdana," i "borba protiv ljudskih bića stvara puno radosti". U ime revolucije, Partija može ubiti i izgladneti do smrti desetine miliona ljudi. To je dovelo do toga da ljudi više ne cene ljudski život, kao i do pojave mnogih lažnih i čak otrovnih proizvoda na tržištu. U gradu Fuyang u provinciji Anhui je, na primer, mnogo beba, koje su bila zdrave pri rođenju, za vreme perioda dojenja razvilo kratke udove, mršava i slaba tela, i povećane glave. Osam beba je umrlo usled te čudne bolesti. Nakon istrage, otkriveno je da je bolest uzrokovana otrovnim mlekom u prahu, koji je proizveo pohlepan proizvođač bez savesti. Neki ljudi hrane rakove, zmije i kornjače hormonima i antibioticima, mešaju industrijski alkohol sa vinom, glaziraju pirinac industrijskom masti, i izbeljuju hleb industrijskim izbeljivačima. Proizvođač u provinciji Henan je osam godina proizvodio na hiljade tona ulja za kuvanje svaki mesec koristeći materijale koji sadrže kancerogene, kao što su otpadna ulja, ulja izvađena iz ostataka obroka, ili odbačenu glinu koja je sadržala nešto ulja nakon upotrebe. Proizvodnja otrovne hrane nije lokalna ili ograničena pojavi, već je to uobičajeno širom Kine. To je sve veoma povezano sa težnjom za materijalnom koristi, koja se razvila nakon uništenja kulture i propadanja ljudskog morala koje je usledilo.

Za razliku od apsolutnog monopola i isključivosti Partijske kulture, tradicionalna kultura ima ogromnu integrativnu sposobnost. Za vreme prosperitetne dinastije Tang, budistička učenja, hrišćanstvo i druge zapadne religije su koegzistirale u harmoniji sa taoističkom i Konfučijanskom misli. Izvorna kineska tradicionalna kultura bi održavala otvoreni i tolerantni stav prema modernoj zapadnoj civilizaciji. Četiri "tigra" Azije (Singapur, Tajvan, Južna Koreja i Hong Kong) su stvorili "novo-Konfučijski" kulturni identitet. Njihova rastuća ekonomija je dokazala da tradicionalna kultura nije barijera za društveni razvoj.

Istovremeno, izvorna tradicionalna kultura meri kvalitet ljudskog života na osnovu unutrašnje sreće, a ne na osnovu spoljne materijalne udobnosti. "Radije bih da me nitko ne optužuje iza leđa, nego da me hvale u lice; radije bih imao duševni mir, nego telesnu udobnost." [97] Iako je Tao Yaunming (365.-427. NE) [98] živeo u siromaštvu, imao je veselu narav i uživao "brati lepe kate iza istočne ograde, gledajući južne planine u daljini."

Kultura ne pruža odgovore na pitanja kako povećati industrijsku proizvodnju ili kakve društvene sisteme prihvatići, ali ona igra važnu ulogu u pružanju moralne pouke i uči nas uzdržljivosti. Istinsko obnavljanje tradicionalne kulture treba da bude povratak poniznosti prema nebu, zemlji i prirodi, poštovanju života i strahopoštovanju prema Bogu. To će dozvoliti čovečanstvu da živi u harmoniji s nebom i zemljom, i da uživa starost datu od nebesa.

## Napomene

- [1] Pangu je bio prvo živo biće i stvaralac čitave kineske mitologije.
- [2] Nuwa je bila majka boginja, koja je stvorila čovečanstvo, po kineskoj mitologiji.
- [3] Shennong (doslovno, "Božji seljak") je legendarni lik kineske mitologije koji je živeo pre nekih 5.000 godina. On je naučio drevne ljude poljoprivredi. Takođe mu je pripisano da je rizikovao svoj život da klasifikuje stotine lekovitih (i otrovnih) biljaka i raznih sličnih rastinja, važnih za razvitak tradicionalne kineske medicine.
- [4] Cangjie ili Cang Jie je legendarni i bajkoviti lik iz drevne Kine, kaže se da je bio oficijalni istoričar Žutog Cara i izumitelj kineskog pisma. Kompjuterska metoda unosa kineskih znakova Cangjie je nazvana po njemu.
- [5] Iz Tao-te Chinga, jednog od najvažnijih taoističkih tekstova, čiji je autor Lao Ce.
- [6] Uvodni komentari iz "Velikog Učenja" Konfučija.
- [7] Iz "Memoara istoričara" (Shi Ji, takođe prevedeno kao "Memoari velikog pisara") od Sima Qiana (145.-85. PNE), koji je bio prvi veliki kineski istoričar. Tu je dokumentovana istorija Kine i susednih država od drevnih vremena do njegovog vremena. Stil istoriografskog rada Sima Qiana bio je jedinstven i služio je kao uzor zvaničnim standardnim istorijama carskih dinastija idućih 2000 godina.
- [8] Iz Konfučijevih Analekata.
- [9] Iz Konfučijevih Analekata.
- [10] Iz Konfučijevih Analekata.

[11] Konfučije je rekao u "Velikom učenju": "Kad su njihove ličnosti kultivisane, njihove porodice su regulisane. Kad su njihove porodice regulisane, njihovim državama se pravilno vladalo. Kad se njihovim državama pravilno vladalo, celo carstvo je postalo mirno i srećno."

[12] Dong Zhongshu (179.-104. PNE), Konfučijski mislilac za vreme dinastije Han, rekao je u tezi "Tri načina kako harmonizovati ljudi sa nebesima" (Tian Ren San Ce), "ako nebesa ostaju, Tao se ne menja."

[13] "Putovanje na zapad", na zapadu poznato kao "Kralj majmuna", napisao Wu Chengen (1506.-?1582.?), jedan je od poznatih klasičnih kineskih romana. Temelji se na istinitoj priči poznatog kineskog monaha za vreme Tang dinastije, Xuan Zanga (602.-664.), koji je putovao peške u sadašnju Indiju, mesto rođenja Budizma, da bi tražio suture. U romanu Kralj majmuna, Pigsi i Sendi su određeni od Bude da postanu učenici Xuana Zanga i otprate ga na Zapad da doneše suture. Oni su prošli 81 opasnost i nesreću pre nego su najzad stigli na Zapad i dostigli Istinske plodove.

[14] "San o crvenim dvorcima" (Hung Lou Meng, takođe prevedeno kao "San o crvenoj odaji"), napisao Cao Xueqin (ili Tsao Hsueh-Chin) (1715.-?1763.?) za vreme dinastije Qing (Ching). To je tragična ljubavna priča u pozadini aristokratske porodice u padu. Sa tim kao glavnom temom, roman detaljno otkriva ogromni i potresni predeo društvene istorije. On takođe prikazuje nezaboravan i sjajan ansambl likova, a glavni su Jia Baoyu i Lin Daiyu. Opsežna i pedantna struktura romana, zajedno s njegovom književnom vrednosti u obliku izvrsnog jezika, čine ga svetski poznatim primerom klasičnog romana Kine.

[15] "Odmetnici močvare" (takođe prevedeno kao "Heroji obala"), jedan od velikih kineskih klasičnih romana, napisan u 14. veku od Shi Naiana. Sto osam muškaraca i žena se sakupljaju da bi bili odmetnici močvare. Spletke, avanture, ubistva, rat i romantične priče su ispričane na uzbudljiv način.

[16] "Tri kraljevstva", jedan od najpoznatijih kineskih klasičnih romana, napisao Luo Guanzhong (1330.-?1400.?) temelji se na istoriji doba Tri kraljevstva (220.NE-280.NE). Opisuju se komplikovane i napete borbe za presto, između tri snažne političke sile: Liu Bei, Cao Cao i Sun Quan, fokusirajući se na razne velike talante i hrabre strategije tog doba.

[17] "Romansa Istočnog Zhou", roman koji je izvorno napisao Yu Shaoyu za vreme dinastije Ming, preradio i prepisao Feng Menglong krajem dinastije Ming, i dalje preradio Cai Yuanfang za vreme dinastije Qing. On pokriva istoriju preko 500 godina za vreme doba Proleća i jeseni (770.-476. PNE) i doba Zaraćenih država (475.-221. PNE).

[18] "Kompletna priča o Yue Feiu", napisao Qian Cai u dinastiji Qing. Opisuje život Yue Feia (1103.-1142.) za vreme Južne Song dinastije. Yue Fei je bio jedan od najpoznatijih generala i heroja u kineskoj istoriji. Iisticao se u borbama protiv severnih napadača nacije Jin. Podvalili su mu zločine koje nije počinio, pa je poslat u zatvor i pogubljen, kada je premijer Qin Hui pokušavao da ukloni ratne parije. Ime Yue Feia je posle očišćeno od neosnovanih optužbi i hram je bio izgrađen za njegovu uspomenu. Četiri figure od livenog gvožđa su napravljene za njegovu grobnicu. Golih grudi i ruku zavezanih na leđima, klečeći ispred groba, one predstavljaju one ljudi koji su odgovorni za ubistvo Yue Feia. Yue Fei je postao uzor lojalnosti zemlji u kineskoj kulturi.

[19] Ovaj citat je iz "Abstrakta sakupljenih taoističkih spisa" (Tao Cang Ji Yao), kompiliranih tokom dinastije Qing.

[20] Vidi [8].

[21] Iz Maovog govora na Osmoj sednici Desetog plenuma KPK.

[22] Maove izvorne reči na kineskom sadrže igru rečima: Ja sam kao monah koji drži kišobran - ne Tao (ili Fa, igra reči za "kosu") niti nebesa (igra reči za "nebo").

[23] Jie je ime zadnjeg vladara dinastije Xia (21.-16. PNE), a Zhou je ime zadnjeg vladara dinastije Shang (16.-11. PNE). Oba su poznata kao tirani.

[24] Wen Tianxiang (1236.-1283. NE), vojni komandant koji se borio protiv Mongolskih trupa da bi zaštitio celovitost Južne Song dinastije. Ubijen je 9. januara 1283. jer se odbio predati Mongolima nakon što je bio uhvaćen.

[25] Iz *Mencijusa*

[26] Iz veoma poznate izreke Mencijusa: "Život, moja želja; pravda, takođe moja želja. Kad ne mogu imati oboje istovremeno, održat ću pravdu na račun svog života."

[27] Iz himne "Komunističke Internacionale". Kineski doslovni prevod znači: "Nikad nije postojao spasilac, mi se takođe ne uzdamo u Boga; da stvorimo ljudsku sreću, uzdamo se potpuno u sebe."

[28] Car Taiwu Severnog Weia, inače zvan Tuo Tao (424.-452. NE)

[29] Car Wuzong dinastije Tang, inače zvan Li Yan (840.-846. NE)

[30] Car Wu Severne Zhou dinastije, inače zvan Yu Yong (561.-579. NE)

[31] Car Shizong Kasne Zhou dinastije, inače zvan Chairong (954.-959. NE)

[32] Parola upotrebljavana sredinom šezdesetih za vreme Velike kulturne revolucije u Kini.

[33] Hram belog konja, prvi budistički manastir u Kini, izgrađen 68. NE, u jedanaestoj godini Yong Pinga u Istočnoj Han dinastiji (25.-220. NE).

[34] Na Dai jeziku, spis Beiyeh se izgovara Tanlan. Beiyeh je subtropska biljka koja pripada porodici palmi. To je visoka vrsta drveta sa debelim listovima, koji su otporni na insekte i veoma polako se suše. U drevna vremena, dok papir još nije bio izumljen, Daevi preci su urezivali pisma ili članke na list. Slova urezana u list se nazivaju Beiyeh dopisivanje, a zapis na njemu, Tanlan (Beiyeh zapis).

[35] Park Xiangshan, takođe nazvan Park Mirišljavih brežuljaka, smešten 28 kilometara severozapadno od centra Pekinga. Prvobitno sagrađen 1186. u dinastiji Jin, on je postao letovalište carskih porodica za vreme dinastija Yuan, Ming i Qing.

[36] Iz "Koliko kulturnih relikvija je bačeno u vatru" od Ding Shua.

[37] Crveni gardisti se odnosi na građane koji su bili glavni izvršitelji Velike kulturne revolucije. Većinom je to bila omladina od 13-19 godina.

[38] Letnja palata, smeštena 15 kilometara od Pekinga, najveći je i najočuvaniji kraljevski vrt u Kini, s istorijom od preko 800 godina.

[39] Hram Louguan je najpoznatiji taoistički oltar u Kini. Obožavan je kao "prva zemlja blagoslovljenih pod nebesima." Hram je smešten na obronku brežuljka severno od Zhongnan planina, 15 kilometara jugoistočno od okruga Zhouzhi i 70 kilometara od grada Xiana.

[40] Li je kineska jedinica za dužinu (1 li je 0,5 kilometara).

[41] Car Gaozu dinastije Tang, još nazvan Li Yuan (618.-626. NE), prvi car dinastije Tang.

[42] Narodne komune (Renmin Gongshe) su ranije bile najviši od tri najviša administrativna nivoa u seoskim oblastima, u razdoblju od 1958. do otprilike 1982. u Narodnoj Republici Kini. Komune su imale državne, političke i ekonomске delatnosti. One su bile najveće kolektivne jedinice i bile su dalje podeljene u proizvođačke brigade i proizvođačke timove.

[43] Vidi [36].

[44] Mahayana Mahaparinirvana Sutra se smatra Budinom zadnjom Mahayana sutrom, koja je izrelena zadnjeg dana njegovog života na zemlji. Govori se da sadrži suštinu svih Mahayana sutri.

[45] Iz Taisho Tripitake, tom T01, Br. 7, Mahayana Mahaparinirvana Sutra. Privremen prevod podložan poboljšanju.

[46] Iz "Teorije i prakse ugušenja religija od strane Kineske komunističke partije", Bai Zhi. Web stranica: <http://www.dajiyuan.com/gb/3/4/15/n300731.htm> (na kineskom).

[47] Mukti znači Darma pesnice, ili podučavanje Zakona ili predaja. Mukti se još može prevesti kao "otpuštanje, oslobođanje, izbavljanje, osamostaljenje; bekstvo iz lanaca i postizanje slobode, sloboda od transmigracije, od karme, od iluzije, od patnje"; to označuje Nirvanu i takođe slobodu dobijenu u Dijani (meditaciji). Služi da bi se izbegla Samsara (reinkarnacija).

[48] Nirvana, u Budizmu ili Hinduizmu, predstavlja stanje blaženog spokojsztva i harmonije iznad patnji i želja za individualnim postojanjem, stanje jedinstvenosti sa večnim duhom.

[49] Kampanja ugušenja kontrarevolucionara nasilno se obračunala sa bivšim članovima tajnih društava, religijskim udruženjima i sa Kuomintangom (KMT) rane 1951.

[50] "Rat otpora agresiji SAD i pomoći Koreji", kao što ga je nazivala KPK, izbio je 1950. U zapadnom svetu opšte poznat kao "Korejski rat".

[51] Wu Yaozong (1893.-1975. NE) i drugi su objavili tzv. "Načine za kinesko hrišćanstvo da uloži trud u izgradnju Nove Kine", koji se takođe naziva "Inovacioni Manifest Tri-samo", 1950, i osnovali nakon toga crkvu "Tri-samo".

[52] Veliki hol naroda, izgrađen 1959, smešten na zapadnoj strani trga Tjenanmen. To je mesto sastanaka Nacionalnog narodnog kongresa Kine.

[53] Vidi [46].

[54] Kesa, odeća monaha.

[55] Zhang Bojun (1895.-1969. NE) bio je jedan od osnivača "Kineskog demokratskog saveza," demokratske partije u Kini. Mao Cetung ga je 1957. svrstao kao "desničara broj jedan", i bio je jedan od malog broja "desničara" koji nisu bili rehabilitovani nakon Kulturne revolucije.

[56] Car Huizong, iz dinastije Song, još poznat i kao Zhao Ji (1100.-1126. NE).

[57] Su Dongpo (1036.-1101. NE), poznati kineski pesnik i pisac iz dinastije Song. Jedan od "Osam velikih majstora proze dinastija Song i Tang."

[58] Wen Zhengming (1470.-1559. NE) kineski slikar iz dinastije Ming.

[59] Tang Bohu (1470.-1523.) poznati kineski naučnik, slikar i pesnik iz dinastije Ming.

[60] Jin je kineska jedinica težine. Jedan jin je 0,5 kg.

[61] Vidi [36]

[62] Iz pesme Meng Haorana (689.-740. NE) koji je bio vrlo poznati pesnik iz dinastije Tang.

[63] Wang Xi Zhi (321.-379. NE), najpoznatiji krasnopisac u istoriji, iz dinastije Tang.

[64] Izvorni "Lan Ting prolog", navodno napisao Wang Xi Zhi početkom svoje krasnopisačke karijere (51 godinu starosti, 353. NE), u svetu priznat kao najvažniji komad u istoriji kineske kaligrafije.

[65] Wu Chengen (1506?-1582? NE), kineski romanopisac i pesnik iz dinastije Ming, autor "Putovanja na Zapad", jednog od četiri najpoznatija kineska romana.

- [66] Wu Jingzi (1701.-1754. NE), elegantni pisac dinastije Qing, autor "Učenjaka" (Rulin Waishi), još poznato kao "Neslužbena istorija učenjaka").
- [67] Prozu napisao Ouyang Xiu (1007.-1072. NE), jedan od "Osam velikih majstora proze dinastija Tang i Song." Ouyang Xiu je nazivao sebe "stari pijanac".
- [68] Drugo ime za Crvenu Gardu.
- [69] "Enciklopediju Yongle" ili "Yongle Dadian" je naručio car Yongle iz kineske Ming dinastije 1403. Smatra se najranijom i najvećom enciklopedijom u svetu. Dve hiljade naučnika je radilo na tom projektu, unoseći 8000 tekstova iz drevnih vremena sve do rane dinastije Ming. Enciklopedija, koja je završena 1408., sadržala je preko 22.000 tomova spisa, zauzimajući 40 kubnih metara.
- [70] Lin Biao (1907.-1971.), jedan od starijih vođa KPK, služio pod Mao Cetungom kao član Politbiroa, kao zamenik predsjedajućeg (1958.) i Ministar odbrane (1959.). Lin je bio naimenovan za Maovog naslednika 1966., ali je prestao biti popularan 1970. Govori se da je pokušao beg iz Kine. Njegov avion se srušio u Mongoliji, što je rezultovalo njegovom smrću.
- [71] "Liang Xiao" predstavlja grupu određenih pisaca, među kojima je bio Zhou Yiliang, koji je zbog učešća u ovoj grupi zaradio anonimno pismo od starog prijatelja koje je govorilo o "krajnjoj bestidnosti".
- [72] Car Qin Shi Huang (259.-210. PNE), još poznat kao Ying Zheng, bio je prvi car u istoriji ujedinjene Kine. Standardizirao je zakonske kodove, pisani jezik, valute, težine i mere, i naredio da se sagradi Veliki kineski zid. Sve te mere imale su velik i dubok uticaj na kinesku istoriju i kulturu. Naredio je da se knjige raznih škola spale, uključujući knjige Konfučijanske i taoističke škole, a jednom je naredio da se 460 Konfučijanskih učenika živi zakopaju. Ti događaji su poslije bili nazvani u istoriji "paljenje knjiga i zakopavanje Konfučijanskih učenika." Sagradio je za sebe ogromni mauzolej, a vojska Terra-cotta grobnice cara Qina postala je poznata kao Osmo svetsko čudo.
- [73] Iz "Napisa Mao Cetunga" 1949.-1976. (2. tom)
- [74] Iz Maovog "Ispravni način rada Partije" (1942.).
- [75] Iz Maovog "Govori na Yananskom forumu literature i umetnosti" (1942.).
- [76] Wu Xun (1838.-1896.), izvorno Wu Qi, rođen u Shandonskom Tangyi. Pošto je izgubio oca u mladosti, njegova porodica bila je siromašna. Morao je prošiti hranu da prehrani svoju majku i postao je poznat kao prosjak roditeljskog potovanja. Nakon što je njegova majka preminula, prosjačenje je postalo njegovo jedino sredstvo opstanka. Upravljao je besplatnim školama s novcem koji je skupio od prosjačenja.
- [77] Hu Feng (1902.-1985.), naučnik i književni kritičar, protivio se politici doktrinarne književnosti KPK. Izbačen je iz Partije 1955. i osuđen na 14 godina zatvora.
- [78] Iz Izabralnih radova Mao Cetunga (5. tom), "Stvari se počinju menjati" (1957.).
- [79] "Orijentalna kultura", Qian Bocheng, četvrto izdanje (2000.).
- [80] Pokret studenata 4. juna su započeli studenti fakulteta koji su zagovarali demokratske reforme u Kini, između 15. aprila i 4. juna, 1989. Kasnije ih je ugušila Narodna oslobođilačka vojska, pa to međunarodna zajednica naziva masakr 4. juna.
- [81] Biro posebno osnovan za progon Falun Gonga, s apsolutnom vlašću nad svakim nivoom administracije u Partiji i nad svim drugim političkim i sudskim sistemima.

- [82] Teorija "klasnog porekla" tvrdi da je nečija narav određena klasom porodice u kojoj je osoba rođena.
- [83] Iz pesme moderne opere "Legenda crvene svetiljke", popularnog službenog "uzornog pozorišnog komada" razvijenog za vreme "Velike kulturne revolucije" (1966.-1976.).
- [84] Mu je kineska jedinica površine. Jedan mu je 0,165 jutara.
- [85] "Tri predstavnika" tvrdi da Partija uvek mora predstavljati razvojni trend naprednih produktivnih snaga Kine, smer napredne kineske kulture i temeljne interes velike većine kineskog naroda.
- [86] Otvarajuća rečenica na Prvoj sjednici Prvog nacionalnog narodnog kongresa Narodne Republike Kine (15. rujan 1954.).
- [87] "Sindrom crvenog oka", isto kao "zelenog oka" u zapadnom izrazu, upotrebljava se ovdje da se opiše osoba, koja kad vidi da su drugi bolji nego ona, oseća se neprijatno i podređeno, i misli da je ona bolja.
- [88] Popularna službena "uzorna kazališna predstava" postavljena za vreme "Velike kulturne revolucije" (1966.-1976.). U narodnoj legendi, belokosa devojka je besmrtnica koja živi u pećini i ima nadprirodne sposobnosti da može nagraditi vrlinu i kazniti zlo, podržati ispravno i suzbiti loše. Međutim, u ovoj kineskoj "modernoj" operi, opisana je kao devojka koja je bila prisiljena pobeći u pećinu nakon što je njen otac bio prebijen do smrti, pošto je odbio da oženi starog vlastelina. Postala je belokosa zbog neishranjenosti. To je postala jedna od najpoznatijih "modernih" drama u Kini i podsticala je mržnju prema klasi vlastelina.
- [89] "Bitka tunela" (Didao Zhan), crno-bijeli film iz 1965., u kojem je KPK tvrdila da su se njene gerile u centralnoj Kini borile protiv japanskih osvajača pomoću raznih podzemnih tunela 1940. godine.
- [90] "Rat mina" (Dilei Zhan), crno-beli film iz 1962., u kojem KPK tvrdi da su se njene gerile, 1940. godine, u provinciji Hebei borile protiv japanskih osvajača pomoću mina domaće izrade.
- [91] Književni sastav propisan za ispite carske građanske službe, poznat po njegovom krutom stilu i siromaštvu ideja.
- [92] Velika glad od 1959.-1961. u Kini je najveća nestaćica hrane u ljudskoj istoriji. Procenjeni brojevi "nenormalnih smrti" za vreme nestaćica hrane idu od 18 do 43 miliona.
- [93] Vidi [7].
- [94] Od Mao Cetunga (1942.).
- [95] Pokret četvrtog maja je bio prvi masovni pokret u istoriji moderne Kine, koji je počeo 4. maja, 1919.
- [96] Chen Guili, "Upozorenje rijeke Huaihe" (1995.).
- [97] Iz "Prologa Videti Li Yuana kako se vraća Panguu" od Hana Yu (768.-824. NE), jednog od "Osam velikih majstora proze dinastija Tang i Song."
- [98] Tao Yuanming (365.-427. NE), takođe poznat kao Tao Qian, veliki pesnik kineske književnosti.